ŠOLSKI CENTER ZA POŠTO, EKONOMIJO IN TELEKOMUNIKACIJE LJUBLJANA

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

DIPLOMSKA NALOGA

MATEVŽ GROZNIK

Ljubljana, februar 2025

SC 5

ŠOLSKI CENTER ZA POŠTO, EKONOMIJO IN TELEKOMUNIKACIJE LJUBLJANA

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

DIPLOMSKA NALOGA

Ustvarjanje varnega domačega omrežja z uporabo Raspberry Pi

Diplomant: Matevž Groznik

Študijski program: Telekomunikacije

Mentor: mag. Alojz Hudobivnik

Lektorica: Manja Belina, mag. prof. slov. in mag. prof. špan.

Vpisna številka:12130084435

Ljubljana, februar 2025

ZAHVALA

Zahvaljujem se mag. Alojzu Hudobivniku za sprejem mentorstva, strokovno pomoč pri pisanju naloge in usmerjanje pri celotnem procesu.

IZVLEČEK

Zaradi vedno večjega števila nevarnosti v svetovnem spletu potrebujemo nove rešitve za varno uporabo interneta. V diplomski nalogi bom predstavil, kako bi to rešil v domačem omrežju. Predstavil bom podrobno namestitev WireGuarda, Pihole in svoj program DDoS. Pi-hole deluje kot DNS strežnik, ki izboljša uporabniško izkušnjo in ščiti pred neželeno vsebino in potencialnimi grožnjami. WireGuard nam ponuja varen in šifriran dostop do omrežja tudi, ko nas ni doma. DDoS zaščito bom naredil v programskem jeziku Python, ki bo zagotavljal osnovno zaščito pred DDoS napadi. Poleg njihove namestitve bom z različnimi testi prikazal, kako aplikacije delujejo in ali so učinkovite. Aplikacije bom implementiral na nizkocenovno platformo Raspberry Pi, ki je znana po nizki porabi energije in široki dostopnosti.

Ključne besede: Pi-hole, DNS, DDoS, Raspberry Pi, VPN, WireGuard

ABSTRACT

Due to the increasing number of dangers in the Internet world, we need new solutions for safe use of the Internet. In my diploma thesis, I will present how I would solve this in the home network. I will present a detailed installation of WireGuard, Pi-hole and my DDoS program. Pi-hole acts as a DNS server that improves the user experience and protects against unwanted content and potential threats. WireGuard offers us secure and encrypted access to the network even when we are not at home. I will do DDoS protection in the Python programming language, which will provide basic protection against DDoS attacks. In addition to their installation, I will show how the applications work and whether they are effective with various tests. I will implement the applications on the low-cost Raspberry Pi platform, which is known for its low power consumption and wide availability.

Key words: Pi-hole, DNS, DDos, Raspberry Pi, VPN, Wireguard

KAZALO VSEBINE

1	Į	UVO	DD		8
2	ŀ	KIB	ERN	IETSKA VARNOST	9
	2.1		NE	VARNOSTI JAVNEGA WI-FI	9
	2.2	2	ZAS	ŠČITA VPN V JAVNEM OMREŽJU WI-FI	.10
	2.3	3	ZAS	ŠČITA PROTI OGLASOM	.11
3	I	RAS	SPB	ERRY PI	.12
	3.1		UP	ORABA NAPRAVE RASPBERRY PI	.13
	3.2	2	OP	ERACIJSKI SISTEM	.14
	3.3	3	PR	OTOKOL SECURE SHELL (SSH)	.14
4	i	POŽ	ŹAR	NI ZID	.15
5	I	DO	CKE	R	.15
6	I	PI-H	IOLI	=	.17
	(6.1.	1	Blokiranje oglasov na ravni brskalnika	.19
	6.2	2	SIS	TEM DOMENSKIH IMEN (DNS)	.19
	6.3	3	DE	LOVNAJE DNS	.20
	6.4	1	NA	MESTITEV PI-HOLE	.20
7	١	WIR	EG	UARD VPN	.28
	7.1	l	PR	OTOKOL BREZ POVEZAVE	.28
	7.2	2	KR	IPTOGRAFIJA	.28
	-	7.2.	1	IZMENJAVA KLJUČEV	.29
	7.3	3	NA	MESTITEV WIREGUARD VPN	.30
	-	7.3.	1	PODOMREŽJA	.39
	7.4	ļ	TUI	NEL	.40
	-	7.4.	1	WIRESHARK	.40

8 ZAŠČITA DDOS	41
8.1 VRSTE NAPADOV DDOS	41
8.2 PROGRAM DDOS	42
8.3 TEST PROGRAMA	45
8.4 IZ SKRIPTE V PROGRAM	48
9 ZAKLJUČEK	50
10 VIRI IN LITERATURA	
70 VIIVIN 211210 VI 010 VIIIIIIIIIIIIII	
KAZALO SLIK	
Slika 1: Oglas Google	11
Slika 2: Dostop prek SSH	
Slika 3: Dostop do Raspberry Pi	
Slika 4: Namestitev Dockerja	
Slika 5: Tekstovna datoteka .yaml	
Slika 6: Delovanje aplikacije Pi-hole	18
Slika 7: Tekstovna datoteka Pi-hole .yaml	20
Slika 8: Ustvarjanje tekstovne datoteke .yaml	21
Slika 9: Preverjanje delovanja Pi-hole v Docke	rju21
Slika 10: lzvedba izjeme v požarnem zidu	21
Slika 11: Nastavitev Raspberry Pi kot primarni	strežnik DNS22
Slika 12: Dostop do aplikacije Pi-hole	22
Slika 13: Prva stran Pi-hole	22
Slika 14: Spreminjanje gesla za Pi-hole	23
Slika 15: Nadzoma plošča Pi-hole	23
Slika 16: Pregled nad napravami Pi-hole	24
Slika 17: Pregled Pi-hole nad povpraševanji Di	NS25
Slika 18: Dodajanje Pi-hole na črno listo	25
Slika 19: Spletna stran za adliste	26
Slika 20: Test za oglase pred Pi-hole	27

Slika 21: Test za oglase, ko Pi-hole deluje	27
Slika 22: Vmesnik WireGuard	30
Slika 23: Datoteka WireGuard .yaml	31
Slika 24: Koda QR za dostop do strežnika WireGuard VPN	31
Slika 25: Definiranje podomrežja .yaml	32
Slika 26: Podomrežja v omrežju	32
Slika 27: Dostop omrežja WireGuard VPN prek požarnega zida	33
Slika 28: Preusmerjanje priključkov v glavnem modemu	33
Slika 29: Preusmerjanje priključkov v drugem modemu	34
Slika 30: Prva stran WireGuard VPN	34
Slika 31: Stran WireGuard VPN za dodajanje uporabnikov	35
Slika 32: Dodajanje uporabnika WireGuard VPN	35
Slika 33: Pregled uporabnikov WireGuard VPN	35
Slika 34: Koda QR na spletni strani Wireguard VPN	36
Slika 35: Dodajanje uporabnika prek kode QR v aplikaciji	37
Slika 36: Dodajanje uporabnika v aplikaciji Wireguard VPN	37
Slika 37: Imenovanje tunela	37
Slika 38: Pregled povezave	37
Slika 39: Delovanje uporabnika	38
Slika 40: Tunel VPN	40
Slika 41: Kriptacija tunela VPN	40
Slika 42: Koda programa DDoS	43
Slika 43: Napad SYN Flood	45
Slika 44: Aplikacija Metasploit	46
Slika 45: Delovanje napada DDoS	46
Slika 46: Normalno delovanje programa za preprečevanje napada DDoS	47
Slika 47: Delovanje programa DDoS pod napadom DDoS	47
Slika 48: Iz skripte v program	48
Slika 49: Datoteka .service	48
Slika 50: Pregled delovanja v ozadju	49

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC

AES Advance Encryption Standard (napredni standard

šifriranja)

AVX Advance Vector Extensions (napredne vektorske

razširitve)

CPE Osrednja centralno procesna enota

DDoS Distributed Denial of Service (distribuirani napad z

zavrnitvijo storitve)

DNS Domain Name System (sistem domenskih imen)

GUI Graphical User interface (grafični uporabniški

vmesnik)

IP Internetni protokol

OS Operating System (operacijski sistem)

SSH Secure Shell (varna lupina)

SYN Synchronize (sinhroniziran)

TCP Transmission Control Protocol (protokol za nadzor

prenosa)

UDP User Datagram Protocol (protokol uporabniškega

datagrama)

VPN Virtual Private Network (navidezno zasebno omrežje)

1 UVOD

S širjenjem digitalnega okolja so se tudi nevarnosti na internetu povečale, zato je varnost domačega omrežja postala ključnega pomena. V tej diplomski nalogi bom raziskal, kako z uporabo platforme Raspberry Pi ustvariti varno domače okolje. Za učinkovito izvajanje in ločevanje funkcij bom uporabil kontejnerje Docker. Na Raspberry Pi bom vzpostavil Pi-hole, program za filtriranje oglasov, in lastno rešitev za preprečevanje distribuiranih napadov z zavrnitvijo storitve (angl. Distributed Denial of Service, DDoS). Poleg tega bom implementiral navidezno zasebno omrežje (angl. Virtual Private Network, VPN), ki mi bo omogočalo varno povezovanje v domače omrežje tudi, ko sem zunaj doma. Z združevanjem teh elementov v kontejnerje Docker bom ustvaril celovito rešitev za varno in zanesljivo domače omrežje, ki bo omogočalo varno uporabo tudi, ko sem na poti.

2 KIBERNETSKA VARNOST

Kibernetska varnost je zaščita sistemov, omrežij in programov pred digitalnimi napadi, ki lahko ciljajo na občutljive informacije, izsiljujejo denar ali motijo poslovne procese. Izvajanje učinkovitih ukrepov kibernetske varnosti je zahtevno zaradi vse večjega števila naprav in inovativnih napadalcev. Uspešen pristop vključuje večplastno zaščito v računalnikih, omrežjih, programih ali podatkih. V organizacijah morajo ljudje, procesi in tehnologija sodelovati, da ustvarijo učinkovito obrambo pred kibernetskimi napadi. Enoten sistem za upravljanje groženj lahko avtomatizira integracije med varnostnimi izdelki in pospeši ključne operativne funkcije, kot so odkrivanje, preiskava in sanacija (povz. po: https://www.kaspersky.com/resource-center/definitions/what-is-cyber-security/).

2.1 NEVARNOSTI JAVNEGA WI-FI

Ko hekerji izkoristijo brezplačen javni Wi-Fi, sledijo našim osebnim podatkom. Glavni primeri dragocenih podatkov, ki bi lahko bili izpostavljeni z uporabo brezplačnega omrežja Wi-Fi, so:

- e-poštni podatki za prijavo,
- bančni podatki,
- osebne fotografije in videi,
- domači naslov.

Hekerji lahko izkoristijo javni Wi-Fi na različne načine:

- Napad Evil Twin: usmerjevalnike se da zlahka preimenovati v karkoli. Kibernetski kriminalci bodo ustvarili lažna omrežja Wi-Fi, da bi nas preslepili, da se povežemo. Verjetno bi se v hipu povezali z javnim omrežjem Wi-Fi, imenovanim »Mcdonalds_Wifi_Free«, ne da bi vedeli, da ga morda izvaja heker.
- Vbrizgavanje zlonamerne programske opreme: nezanesljiva povezava lahko povzroči, da zlonamerna programska oprema, ki jo je težko zaznati, zdrsne

- v naš računalnik. Lahko zmanjša našo pasovno širino, poškoduje sistem in hekerjem zagotovi stranska vrata do vseh naših osebnih datotek.
- Človek v sredini (MITM): kibernetski kriminalec svojo napravo postavi med povezavo z našo napravo in javno dostopno točko Wi-Fi. To mu omogoča, da diskretno spremlja našo dejavnost in celo nadzira naš promet, kar nas lahko preusmeri na spletno mesto, ki so ga ustvarili, in nas zavede, da vnesemo svoje poverilnice ali bančne podatke.
- Vohanje Wi-Fi: to je bolj pasivno dejanje kot aktivni napad, kot je MITM. Z uporabo osnovne in legalne programske opreme lahko heker spremlja in beleži vse podatkovne pakete, ki gredo skozi omrežje Wi-Fi.

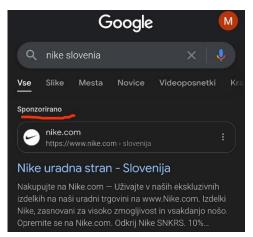
Z izboljšanjem javnega omrežja Wi-Fi z varno povezavo VPN bo večina teh napadov neuporabnih. Postopek šifriranja učinkovito ščiti vse naše podatke pred radovednimi očmi. Čeprav bo heker lahko videl, da smo povezani z internetom prek javnega omrežja Wi-Fi, ne bo mogel videti podrobnosti o prenesenem prometu, zato se priporoča uporaba VPN za Wi-Fi (povz. po: https://www.aura.com/learn/dangers-of-public-wi-fi/).

2.2 ZAŠČITA VPN V JAVNEM OMREŽJU WI-FI

VPN je orodje, ki varuje našo spletno dejavnost tako, da preusmeri našo internetno povezavo prek zasebnega strežnika, skrije naš pravi naslov internetnega protokola (IP) in zakrije našo dejavnost. Njegovi šifrirni protokoli zagotavljajo, da kdorkoli poskuša vohuniti za nami, ne vidi mimo VPN. Kljub temu, da ne uporabljajo varne povezave Wi-Fi, VPN zagotavljajo povezavo povsod in odpravljajo potrebo po zunanji zaščiti. Nevarna omrežja Wi-Fi zunaj domov so pogosto slabo zaščitena in kriminalci zlahka dostopajo do njih. Slabi akterji lahko tudi nastavijo svoje usmerjevalnike in razkrijejo zasebne podatke, ko se potnik nevede poveže z omrežjem (povz. po: https://nordvpn.com/blog/securing-public-wi-fi/).

2.3 ZAŠČITA PROTI OGLASOM

Eden večjih varnostnih problemov, ki sem jih opazil, so oglasi Google Search Engine. Google ponuja možnost plačila oglasa, ki se bo pokazal čisto na vrhu iskanja kot prvi rezultat. Označen bo z »ad«, vendar je to napisano z malimi črkami, da se z lahkoto spregleda.

Slika 1: Oglas Google

V Sloveniji se je tak problem pojavil s trgovino Nike, ki ima samo eno uradno spletno stran s spletnim naslovom nike.com. V oglasu se je kot prvi rezultat pojavil spletni naslov nike.si. Stran je bila identična kot originalna, le da so ponujali nekaj dodatnih popustov. V »vabo« je ugriznilo kar nekaj Slovencev, saj so jim ukradli osebne podatke in podatke bančne kartice.

Še bolj nevaren primer se je zgodil s programom za snemanje videov OBS. V tem primeru so si uporabniki program namestili na svoj računalniki n s tem predali dostop do svojega računalnika »slabim igralcem«. Na koncu so imeli uporabniki, ki so namestili ta program na svoj računalnik, »srečo v nesreči«, saj je šlo samo za »bitcoin miner«.

3 RASPBERRY PI

Raspberry Pi je majhen, cenovno dostopen računalniški sistem, ki ga je razvila fundacija Raspberry Pi Foundation v Veliki Britaniji. Gre za majhen računalnik velikosti kreditne kartice, ki ga je mogoče uporabiti za različne projekte, od učenja programiranja do avtomatizacije domačega okolja. Raspberry Pi je zelo prilagodljiv in je primeren tako za začetnike kot za izkušene uporabnike, zaradi česar je postal priljubljena platforma za številne aplikacije v domačem okolju, izobraževanju in industriji.

Prednosti uporabe Raspberry Pi in običajnega računalnika/strežnika za gostovanje aplikacij so (povz. po: https://opensource.com/resources/raspberry-pi/):

- Cenovna ugodnost: Raspberry Pi je cenovno dostopen računalniški sistem v
 primerjavi z običajnimi strežniki/računalniki. Za razliko od dražjih možnosti je
 Raspberry Pi cenovno dostopen tako za nakup strojne opreme kot za
 vzdrževanje.
- Nizka poraba energije: Raspberry Pi porabi zelo malo energije v primerjavi z običajnimi strežniki. Zaradi nizke porabe energije je Raspberry Pi energetsko učinkovit, kar zmanjšuje stroške obratovanja.
- Enostavnost uporabe in vzdrževanja: Raspberry Pi je majhen in prenosen, kar omogoča enostavno postavitev in namestitev v različna okolja. Poleg tega je upravljanje in vzdrževanje Raspberry Pi preprosto in ne zahteva obsežnega tehničnega znanja, kar je še posebej pomembno za manj izkušene uporabnike.
- Prilagodljivost: Raspberry Pi je odprtokodna platforma, ki omogoča prilagajanje različnim potrebam in zahtevam. S široko paleto operacijskih sistemov in aplikacij je Raspberry Pi primeren za gostovanje različnih vrst aplikacij, vključno s spletnimi stranmi, strežniki za igre, medijskimi centri in še več.
- Skupnost in podpora: Raspberry Pi ima veliko skupnost uporabnikov in razvijalcev, ki neprestano izboljšujejo in razvijajo nove projekte in aplikacije.

Zaradi tega je Raspberry Pi odlična izbira za tiste, ki iščejo podporo in skupnost za svoje projekte gostovanja aplikacij.

3.1 UPORABA NAPRAVE RASPBERRY PI

Verjetno ima vsak doma kakšen star računalnik, na katerega bi lahko samo naložil vse programe Linux, hkrati pa bi bil tudi močnejši kot Raspberry Pi. Glavni razlog, zakaj sem se odločil za uporabo Raspberry Pi, je poraba električne energije. Star računalnik ima še vedno približno 100 W porabe, medtem ko ima Raspberry Pi porabo zgolj 5 W.

Mesečna poraba z uporabo Raspberry Pi 5 W, če je kWh 0,21 €, tako znaša (https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/5/30/):

$$0,005 \ kW \times 24 \ ur \ na \ dan \times 30 \ dni = 3,6 \ kWh$$

Mesečni strošek:

$$3,6 \, kWh \times 0,21 \, € \, na \, kWh = 0,756 \, €$$

Mesečna poraba z uporabo računalnika 100 W, če je kWh 0,21 €, tako znaša:

$$0.1 \text{ kWh} \times 24 \text{ ur na dan} \times 30 \text{ dni} = 72 \text{ kWh}$$

Mesečni strošek:

Razlika je torej za 14,36 €, kar je velik znesek, še posebej, če upoštevamo celo leto delovanja.

3.2 OPERACIJSKI SISTEM

Samoumevno je, da za operacijski sistem uporabljamo neko distribucijo Linuxa. Lahko bi uporabljali tudi Windowse, vendar je Linux stroškovno učinkovitejši in odprtokodni operacijski sistem zaradi svojih brezplačnih distribucij, visokih možnosti prilagajanja, varnosti, zmogljivosti, upravljanja programske opreme in paketov, združljivosti s programskimi jeziki, podpore skupnosti, nadzora zasebnosti, sistemskih posodobitev in idealnega primera uporabe. Prav tako je bolj varen, deluje bolje na starejši strojni opremi in omogoča preproste posodobitve sistema za razliko od sistema Windows, ki zahteva ponovni zagon sistema. Naložil sem Raspbian OS, ker je bil narejen za Raspberry Pi, lahko pa bi naložil tudi druge distribucije, kot so Ubuntu, Arch, Fedora itd.

3.3 PROTOKOL SECURE SHELL (SSH)

Protokol varna lupina (angl. Secure Shell, SSH) ščiti računalniške ukaze prek nezavarovanih omrežij s kriptografijo, omogoča tuneliranje in posredovanje vrat, zaradi česar je uporaben za nadzor oddaljenega strežnika, upravljanje infrastrukture in prenos datotek. Vse, kar sem izvajal na Raspberry Pi, sem delal prek SSH, ker se mi je zdelo veliko lažje delovati na svojem osebnem računalniku, ki je veliko hitrejši, zraven pa lahko iščem rešitve na internetu, če se pojavi kakšen problem. Povezava do Raspberry Pi s SSH je zelo enostavna, na svojem računalniku odpremo terminal in napišemo »ssh ime@ip_naslov«.

(povz. po: https://www.cloudflare.com/learning/access-managment/what-is-ssh/).

[mate@archlinux ~]\$ ssh mate@192.168.68.105 mate@192.168.68.105's password: []

Slika 2: Dostop prek SSH

Ko vpišemo geslo, se izpišejo osnovni podatki o operacijskem sistemu, na katerega dostopamo. Ime v terminalu se spremeni, kot bi bili v terminalu na računalniku, do katerega dostopamo.

```
Linux mate 6.6.20+rpt-rpi-v8 #1 SMP PREEMPT Debian 1:6.6.20-1+rpt1 (2024-03-07) aarch64

The programs included with the Debian GNU/Linux system are free software; the exact distribution terms for each program are described in the individual files in /usr/share/doc/*/copyright.

Debian GNU/Linux comes with ABSOLUTELY NO WARRANTY, to the extent permitted by applicable law.

Last login: Thu Apr 25 12:03:09 2024 from 192.168.68.106

mate@mate:~ $ []
```

Slika 3: Dostop do Raspberry Pi

4 POŽARNI ZID

Linux je znan po svoji močni varnosti, saj ponuja orodja za namizno in strežniško uporabo. V preteklosti se je za varnost uporabljal zmogljiv sistem iptables, vendar je lahko za nove uporabnike zapleten. Uncomplicated Firewall (UFW) ponuja enostavnejši sprednji del za iptables, zagotavlja uporabniku prijazen okvir za upravljanje netfilterja in vmesnik ukazne vrstice za delo s požarnim zidom. UFW ponuja tudi orodja grafičnih uporabniških vmesnikov (angl. graphical user interface, GUI) za poenostavljeno upravljanje sistema.

(povz. po: https://www.linux.com/training-tutorials/introduction-uncomplicated-firewall-ufw/).

5 DOCKER

Aplikacije običajno izvajam v kontejnerjih Docker, ker sem imel že večkrat slabe izkušnje, ko sem različne programe izvajal neposredno na operacijskem sistemu. Programa se lahko motita med seboj ali pa že pri inštalaciji potrebujeta isti paket, ampak različne verzije za svoje delovanje. Docker uporabljam, da jih lahko namestim kot na mini sistemu, ki uporablja tiste pakete, ki jih potrebuje, ima pa tudi druge prednosti (povz. po: https://docs.docker.com/get-started/overview/):

- Izolacija: aplikacije v vsebniku so bolj izolirane od okolice. Tako je veliko preprosteje izvesti »odstranitev« in začeti znova.
- Različice aplikacij: namestitev aplikacij je neposredno odvisna od upravitelja paketov, ki ga uporabljamo. Pogosto ne moremo dobiti najnovejše različice paketa, ker še ni bil zapakiran za našo distribucijo, ali pa je različica, ki je na voljo, preveč nova ali pa ni različica, ki jo želimo. Če ima projekt na drugi strani slike Docker, je preprosto potegniti točno tisto različico, ki jo želimo uporabiti in ki ni odvisna od distribucije, ki jo izvajamo, tudi če je bistveno starejša in ni na voljo v upravitelju paketov.
- Selitev: ko imamo aplikacije, ki se izvajajo v vsebnikih, je veliko lažje premakniti stvari na novega gostitelja, kot da bi obstoječega gostitelja obdržali tako dolgo, da moramo izvajati nadgradnje na mestu. Običajno je hitreje ustvariti novega gostitelja in nato preseliti aplikacijo in podatke.
- Testiranje: Docker omogoča zelo enostavno izvajanje več kopij iste stvari na istem računalniku ali celo različnih različic iste stvari, kar je izjemno uporabno za testiranje.
- Skupna raba virov: posamezne aplikacije na splošno same ne uporabljajo veliko virov. Tradicionalni pristop izvajanja ločenih virtualnih strojev za ločene aplikacije zagotavlja izolacijo, ki jo želimo, vendar pogosto na račun izgubljenih virov. Namesto tega si vsebniki, če jih izvajamo več na enem gostitelju, delijo vire gostitelja in potencialno lahko omogočijo izvajanje več stvari iz iste količine centralne procesorske enote (angl. central processing unit, CPU) oziroma pomnilnika.

Namestitev Dockerja je zelo enostavna.

mategmate: - \$ sudo apt-get install docker docker-compose

Slika 4: Namestitev Dockerja

Na spletni strani GitHub posamezniki ali skupine ljudi izdelujejo projekte, pri katerih je mogoče kopirati nekaj linij kode, nato pa Docker namesti vse, kar je treba, zato

aplikacije najraje nameščam preko GitHub. Prednost tega je, da so vsi projekti odprtokodni in da lahko z lahkoto prilagajmo kodo svojim željam in potrebam. Za namestitev aplikacije je treba ustvariti tekstovno datoteko .yaml in nato pognati celo kodo z enostavnim ukazom DOCKER COMPOSE.

Slika 5: Tekstovna datoteka .yaml

V datoteki je najbolj pomembno, da Dockerju povemo, katero aplikacijo bomo namestili iz njegove baze podatkov pod IMAGE. Nato poljubno izberemo svoje nastavitve ali pa aplikacijo namestimo s privzetimi nastavitvami.

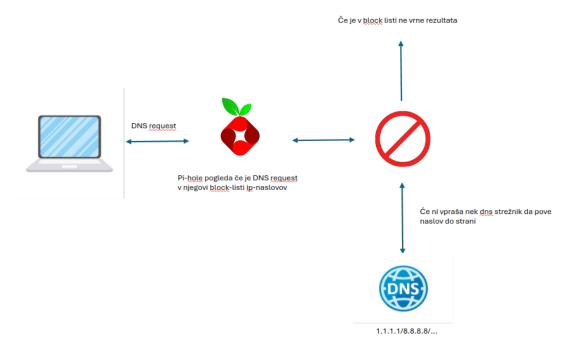
6 PI-HOLE

Pi-hole je programska oprema za filtriranje oglasov in zaščito omrežja pred zlonamerno programsko opremo, ki jo je mogoče namestiti na majhne računalniške sisteme, kot je Raspberry Pi. Deluje kot strežnik sistema domenskih imen (angl. Domain Name System, DNS) in blokira dostop do domen, ki so znane po prikazovanju oglasov, sledenju ali vsebujejo zlonamerno programsko opremo. Glavne značilnosti Pi-hole vključujejo:

- Blokiranje oglasov: Pi-hole blokira oglaševalske domene, kar omogoča bolj prijetno brskanje po spletu brez nadležnih oglasov.
- Zaščita pred zlonamerno programsko opremo: Pi-hole lahko blokira dostop do domen, ki vsebujejo zlonamerno programsko opremo ali so povezane s sumljivimi dejavnostmi, kar povečuje varnost omrežja.

- Statistika in nadzor: Pi-hole ponuja orodja za spremljanje statistike o blokiranih domenah, omogoča beleženje dejavnosti omrežja in zagotavlja nadzor nad tem, kateri spletni viri so blokirani ali dovoljeni.
- Preprosta namestitev: Pi-hole je enostavno namestiti in konfigurirati na Raspberry Pi ali drugih podobnih računalniških sistemih. Nudi tudi različne možnosti prilagajanja in konfiguracije po meri.
- Odprtokodnost: Pi-hole je odprtokodni projekt, kar pomeni, da je na voljo brezplačno in da lahko uporabniki prispevajo k razvoju in izboljšavam.

Pi-hole je torej uporabno orodje, ki omogoča boljšo varnost in učinkovitost omrežja ter izboljša uporabniško izkušnjo z manj oglasi in manjšo verjetnostjo izpostavljenosti zlonamerni programski opremi. (povz. po. https://en.wikipedia.org/wiki/Pi-hole/).

Slika 6: Delovanje aplikacije Pi-hole

6.1.1 Blokiranje oglasov na ravni brskalnika

Pi-hole in aplikacije, ki blokirajo oglase na ravni brskalnika, kot sta Adblock in uBlock, so si podobne, ampak delujejo čisto drugače. Pi-hole ne ustavi ničesar, samo posreduje napačne naslove za domene, ki so znane kot oglaševanje in so na črni listi. Pridobi sezname domen, ki domnevno gostijo oglaševanje ali vsebino z zlonamerno programsko opremo. Kadar koli naprava v omrežju zaprosi za eno od takih domen, Pi-hole zavede napravo, da gre namesto tega na napačen naslov. Postopek poteka na omrežni ravni in nima nikakršnega pregleda vsebine. Aplikacije, ki blokirajo oglase na ravni brskalnika, so tiste, ki se ukvarjajo z vsebino spletne strani, ki naj bi jo nalagali, in je ne bodo pokazali po lastni izbiri. To so npr. oglasi, ki jih sicer Pi-hole ne more blokirati, ker pridejo z istim naslovom IP kot stran. Adblocker pa lahko znotraj strani išče nezaželene vsebine, skripte, slike itd. Te aplikacije tudi vzdržujejo in redno posodabljajo ponudnika in ponujajo mnogo več stvari, ki jih posredovalnik DNS ni sposoben narediti.

6.2 SISTEM DOMENSKIH IMEN (DNS)

DNS je telefonski imenik interneta. Ljudje dostopajo do informacij na spletu prek imen domen, kot sta nytimes.com ali espn.com. Spletni brskalniki komunicirajo prek naslovov IP. DNS prevede imena domen v naslove IP, tako da lahko brskalniki naložijo internetne vire.

Vsaka naprava, povezana z internetom, ima edinstven naslov IP, ki ga drugi stroji uporabljajo za iskanje naprave. Strežniki DNS odpravljajo potrebo po tem, da bi si morali ljudje zapomniti naslove IP, kot je 192.168.1.1 (v IPv4), ali bolj zapletene novejše alfanumerične naslove IP, kot je 2400:cb00:2048:1::c629:d7a2 (v IPv6). (povz. po. https://www.cloudflare.com/learning/dns/what-is-dns/).

6.3 DELOVNAJE DNS

Postopek razreševanja DNS vključuje pretvorbo imena gostitelja (kot je www.example.com) v računalniku prijazen naslov IP (kot je 192.168.1.1). Vsaki napravi v internetu je dodeljen naslov IP in ta naslov je potreben za iskanje ustrezne internetne naprave – tako kot se naslov ulice uporablja za iskanje določenega doma. Ko uporabnik želi naložiti spletno stran, mora priti do prevoda med tem, kar uporabnik vnese v svoj spletni brskalnik (example.com), in strojno prijaznim naslovom, ki je potreben za iskanje spletne strani example.com.

Da bi razumeli postopek za razreševanje DNS, je pomembno, da se seznanimo z različnimi komponentami strojne opreme, med katerimi mora biti poizvedba DNS. Pri spletnem brskalniku se iskanje DNS izvaja »v zakulisju « in ne zahteva nobene interakcije z uporabnikovim računalnikom, razen začetne zahteve.

(povz. po. https://www.cloudflare.com/learning/dns/what-is-dns/).

6.4 NAMESTITEV PI-HOLE

Namestitev Pi-hole je dokaj enostavna. Ustvarjalci te aplikacije imajo na spletni strani GitHub dobro razložen postopek. Najprej sem naredil novo mapo v tekstovni datoteki .yaml.

Slika 7: Tekstovna datoteka Pi-hole .yaml

```
mate@mate:~/semi $ touch docker-compose.yml
mate@mate:~/semi $ sudo nano docker-compose.yml
mate@mate:~/semi $ docker-compose up -d[]
```

Slika 8: Ustvarjanje tekstovne datoteke .yaml

Pri Dockerju je to res enostavno. Nato sem vtipkal ukaz »docker-compose up -d«. Docker prenese datoteke, ki jih potrebuje, in jih namesti v kontejner. »-d« pomeni, da se to nato izvaja v ozadju. Če bi bilo kaj narobe, bi se to izpisalo v konzoli. V nasprotnem primeru pa ponudi samo novo vrstico, da lahko naprej pišemo ukaze. Lahko tudi pogledamo, ali je vse v redu z ukazom »docker ps«.

mate@mate:~ \$ sudo do CONTAINER ID IMAGE		O CREATED	STATUS	PORTS
	e/pihole:latest "/s6-i		Up 7 seconds (health: starting) p, 0.0.0.0:67->67/udp, :::80->80/tc	

Slika 9: Preverjanje delovanja Pi-hole v Dockerju

To nam pove, da se aplikacija izvaja. Nato je treba požarnemu zidu sporočiti, da lahko čez določene porte spusti promet – tj. port 53 za promet tcp in udp, ta port je standardni port za strežnik DNS strežnik, ter port 80 za promet tcp, ta port se standardno uporablja za spletne strani HTTP.

```
mate@mate:~ $ sudo ufw allow 53/tcp
sudo ufw allow 53/udp
sudo ufw allow 80/tcp
```

Slika 10: Izvedba izjeme v požarnem zidu

Zdaj bo šel cel promet čez strežnik DNS. V nastavitvah modema je treba označiti, da je to zdaj njegov privzeti strežnik DNS.

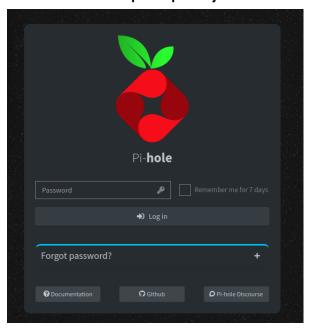

Slika 11: Nastavitev Raspberry Pi kot primarni strežnik DNS

Pi-hole ima tudi svoj vmesnik GUI. Do njega dostopamo tako, da napišemo »ip_naslov/admin« v spletni brskalnik.

Slika 12: Dostop do aplikacije Pi-hole

Slika 13: Prva stran Pi-hole

Odpre nam stran, kjer nas vpraša za geslo, čeprav v tekstovni datoteki nisem nastavil gesla. V navodilih piše, da je to precej enostavno popraviti. Treba je izvesti ukaz znotraj kontejnerja Docker za zamenjavo gesla.

```
mate@mate:~ $ sudo docker exec -it 7fc6f62c476b pihole -a -p
Enter New Password (Blank for no password):
```

Slika 14: Spreminjanje gesla za Pi-hole

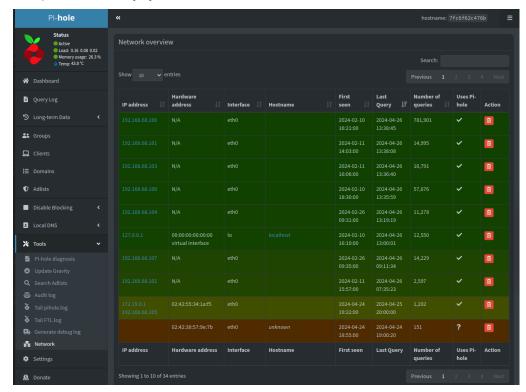
Ko enkrat vpišemo geslo, nas pelje na to stran.

Slika 15: Nadzorna plošča Pi-hole

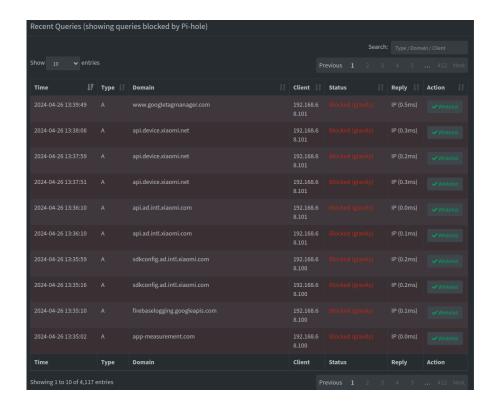
Na prvi strani je prikazano, koliko je bilo izvedenih poizvedb DNS, koliko jih je bilo blokiranih in koliko domen je na adlisti. Spodaj je to prikazano tudi v grafih. Te podatke lahko tudi podrobneje pogledamo, če želimo. Če pritisnemo na »total

queries«, nam pokaže, iz katerega naslova IP je prišla katera poizvedba in ali jo je strežnik spustil čez ali jo je blokiral.

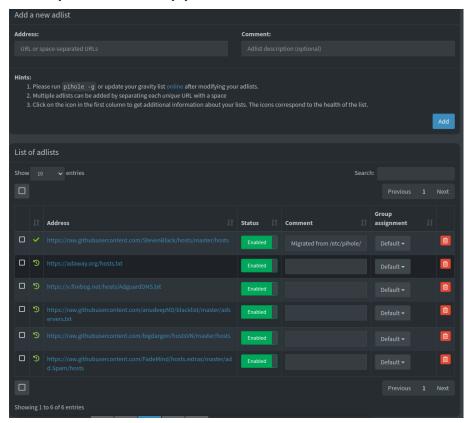
Slika 16: Pregled nad napravami Pi-hole

Lahko pogledamo, katere poizvedbe so bile blokirane in iz katerega naslova IP prihajajo.

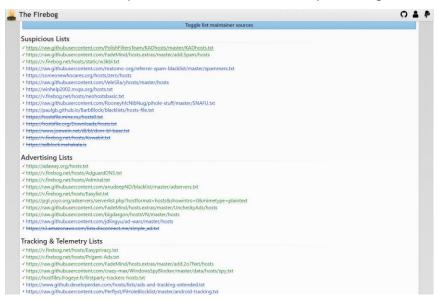
Slika 17: Pregled Pi-hole nad povpraševanji DNS

Lahko tudi dodajamo ali odstranjujemo domene na adlisto ali dodamo adliste.

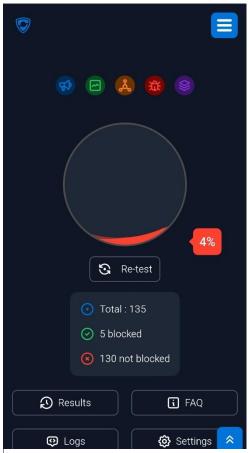
Slika 18: Dodajanje Pi-hole na črno listo

Obstajajo tudi strani, ki so narejene zato, da dodajajo nove adliste, ki jih lahko prenesemo in dodamo v svoj sistem. Ena od teh strani je firebog.net.

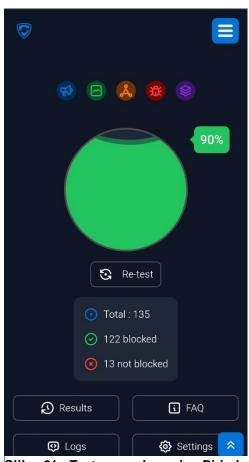

Slika 19: Spletna stran za adliste

Sedaj je treba narediti samo še test, ki ga bom izvedel na strani https://d3ward.github.io/toolz/adblock. Ta stran preveri 135 najpogostejših domen za oglase, sledilnike itd. Test bom izvedel na privzetem brskalniku na telefonu Android.

Slika 20: Test za oglase pred Pi-hole

Slika 21: Test za oglase, ko Pi-hole deluje

Razlika je precej občutna. Pi-hole pomaga blokirati dodatnih 86 % oglasov in drugih strani.

7 WIREGUARD VPN

WireGuard je sodoben, preprost VPN, ki uporablja napredno kriptografijo, da je hitrejši, preprostejši in uporabnejši od IPsec. Zasnovan je za vgrajene vmesnike in super računalnike in je zdaj medplatformski. Sprva je bil izdan za jedro Linuxa, zdaj pa ga je mogoče široko uporabljati in velja za najbolj varno, enostavno za uporabo in najpreprostejšo rešitev VPN v panogi.

7.1 PROTOKOL BREZ POVEZAVE

Vsak varen protokol zahteva ohranitev nekega stanja, zato obstaja začetno zelo preprosto rokovanje, ki vzpostavi simetrične ključe, ki se uporabljajo za prenos podatkov. To rokovanje se zgodi vsakih nekaj minut, da se zagotovijo vrtljivi ključi za popolno tajnost v nadaljevanju. Izvaja se na podlagi časa in ne na podlagi vsebine prejšnjih paketov, ker je zasnovan tako, da elegantno obravnava izgubo paketov. Obstaja pameten impulzni mehanizem, ki zagotavlja, da so najnovejši ključi in rokovanja posodobljeni, po potrebi pa se znova pogaja s samodejnim zaznavanjem, kdaj so rokovanja zastarela. Uporablja ločeno čakalno vrsto paketov na gostitelja, tako da lahko zmanjša izgubo paketov med rokovanjem, hkrati pa zagotavlja enakomerno delovanje za vse odjemalce. Z drugimi besedami, napravo dvignemo in vse ostalo se samodejno uredi namesto nas. Ni nam treba skrbeti, da bi zahtevali ponovno povezavo ali prekinitev povezave ali ponovno inicializacijo ali kaj podobnega. (https://www.wireguard.com/protocol).

7.2 KRIPTOGRAFIJA

Med kriptografskimi algoritmi za aplikacije VPN sta najbolj priljubljena standarda AES-256 in ChaCha20. Razvijalci WireGuarda so se odločili za ChaCha, ker:

• je AES hiter, vendar ga ne podpirajo vsi procesorji. Večina mobilnih in vgrajenih procesorjev, ki so na voljo, ne podpirajo protokola;

- CPE za splošne namene imajo velike težave pri izvajanju programske opreme AES na varen način. Tehnologija je ranljiva za napad na časovni predpolnilnik. Nasprotno je ChaCha20 veliko enostavnejši algoritem;
- ChaCha20 je hiter za splošne namene, njegova uporaba pa tudi ni težavna.
 Leta 2015 je bil trikrat hitrejši od AES na strojni opremi, ki ni AES-NI.
 Optimiziran je za učinkovito uporabo vektorskih registrov(SSE/AVX);
- ker vektorske razširitve, kot je AVX, postajajo širše in hitrejše, se ChaCha znatno pospeši.

Chacha20 je šifriran tok. Njegov vhod vključuje 256-bitni ključ, 32-bitni števec, 96-bitni nonce in golo besedilo. Njegovo začetno stanje je matrika 4*4 32-bitnih besed. Prva vrstica je konstanten niz »expand 32-byte k«, ki je razrezan na 4*32-bitne besede. Drugi in tretji sta zapolnjena z 256-bitnim ključem. Prva beseda v zadnji vrstici je 32-bitni števec, druge pa 96-bitni nonce. V vsaki ponovitvi ustvari 512-bitni tok ključev za šifriranje 512-bitnega bloka navadnega besedila. Ko je preostalo golo besedilo manjše od 512 bitov po večkratnem šifriranju, v zadnjih vhodnih podatkih zapolnimo levo z 0 s (MSB) in odstranimo iste bitne neuporabne podatke iz zadnjih izhodnih podatkov. Njegovo šifriranje in dešifriranje sta enaka, dokler so pri vnosu enaki začetni ključ, števec in nonce.

(https://xilinx.github.io/Vitis_Libraries/security/2019.2/guide_L1/internals/chacha20. html).

7.2.1 IZMENJAVA KLJUČEV

WireGuard vključuje asimetrično šifrirno izmenjavo ključev, ki sledi naslednjim konceptom:

- Javni in zasebni ključ: vsaka naprava ima zasebni ključ, ki se uporablja za šifriranje in podpisovanje. Javni ključ se deli z drugimi napravami za šifrimo komunikacijo.
- Algoritem za izmenjavo ključa: uporablja Curve25519 za izmenjavo ključev.
 Je sodoben in učinkovit kriptografski algoritem ki izračuna skupni tajni ključ,
 ki ga odjemalec in strežnik uporabljata za šifriranje komunikacij.

- Generiranje ključev: naprave ustvarijo par javnih in zasebnih ključev. Javni ključi se varno porazdelijo med naprave prek konfiguracijskih datotek ali strogo zaupnih kanalov.
- Izmenjava ključa: obe napravi uporabljata svoj zasebni ključ in javni ključ druge naprave za izvedbo izračuna. Rezultat izračuna je skupni skrivni ključ.
- Generiranje ključa seje: s spremenjenimi ključi se generirajo efemerni ključi,
 ki se uporabljajo za šifriranje dejanske komunikacije.
- Protokol 1-RTT: WireGuard izvaja zelo hiter protokol 1-RTT, kar pomeni, da
 je potrebna le ena izmenjava povratnega sporočila, preden se vzpostavi
 varna povezava.

(povz. po. https://www.wireguard.com/protocol)

```
mate@mate:/opt/wireguard-server $ sudo docker exec -it wireguard wg
interface: wg0
   public key: McIktZ5PjY/ekURfV7jZtaO+n6IwZbG+08XAcbfwx0A=
   private key: (hidden)
   listening port: 51820

peer: A+q5GeVDMvCppfrAbKX7UadaKWQxzuXr/9lfHtW3/XY=
   preshared key: (hidden)
   allowed ips: 10.13.13.2/32

peer: oVjQeSsMzbiDZR6MX5nPRE3su52HsMOA6IlKpNm9LlM=
   preshared key: (hidden)
   allowed ips: 10.13.13.3/32

peer: VyLMqQNPgacv+/R69tZa5CQga36OepxdqVNzHn/EHBI=
   preshared key: (hidden)
   allowed ips: 10.13.13.4/32
```

Slika 22: Vmesnik WireGuard

7.3 NAMESTITEV WIREGUARD VPN

Ekipa WireGuard ne ponuja uradne slike Docker, zato sem po raziskovanju našel sliko, ki jo je razvila ekipa LinuxServer. To so tudi najbolj priporočali, ampak sam naletel na nekaj nevšečnosti, saj sem moral že v sami datoteki .yaml definirati, koliko odjemalcev bo imel moj VPN.

```
GNU nano 7.2

docker-compose.yaml

gervices:

wireguard:
    image: linuxserver/wireguard
    container_name: wireguard
    cop_add:
        - NET_ADMIN
        - SYS_MODULE
    environment:
        - PUID=1000
        - PGID=1000
        - TZ=Europe/Ljubljana
        - SERVERURL=auto
        - SERVERURL=auto
        - SERVERURL=auto
        - SERVERURL=auto
        - INTERNAL_SUBNET=10.13.13.0

volumes:
        - /opt/wireguard-server/config:/config
        - /lib/modules:/lib/modules
ports:
        - 51820:51820/udp

sysctls:
        - net.ipv4.conf.all.src_valid_mark=1
restart: unless-stopped
```

Slika 23: Datoteka WireGuard .yaml

To ni tako velik problem, če pa bi jih definiral 100, bi mapa postala prenapolnjena. Prav tako je DNS delal samo, če je bil nastavljen na avtomatski način, posledično ni izbral mojega strežnika DNS, ampak ga je nastavil na 1.1.1.1. Motilo me je tudi to, da sem moral za vsakega odjemalca napisati ukaz, da mi je pokazal kodo QR, če sem se hotel povezati s telefonom na strežnik VPN.

Slika 24: Koda QR za dostop do strežnika WireGuard VPN

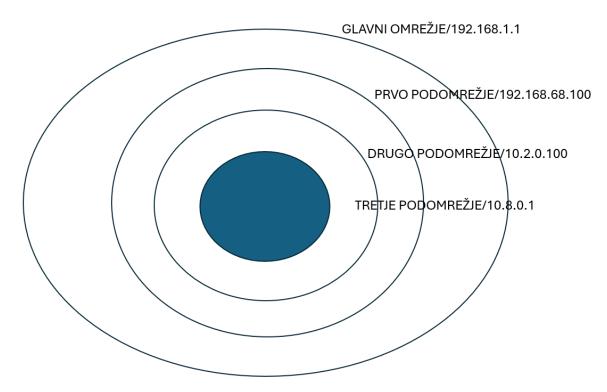
To ne bi bilo praktično, sploh če bi bil na telefonu in bi hotel komu dati dostop do mojega strežnika VPN. Na telefon bi moral naložiti aplikacijo, ki bi mi dala dostop do konzole. Po raziskovanju na internetu sem za vse navedene probleme našel

rešitev. Da je lahko začel strežnik VPN delati s strežnikom DNS, sem ju moral dati v svoje podomrežje. To sem naredil v datoteki .yaml z odstavkom, ki ju je dal v novo podomrežje.

networks:
 private_network:
 ipv4_address: 10.2.0.200

Slika 25: Definiranje podomrežja .yaml

Kar naenkrat sem imel tri podomrežja, ampak je bil to edini način, da lahko vse deluje tako, kot mora. Prednost teh podomrežij je dodatna varnost. Če bi kdo slučajno vdrl v eno od podomrežij, bi tam tudi ostal.

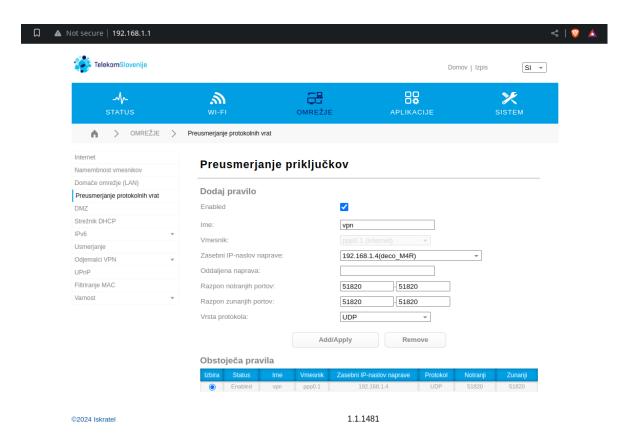
Slika 26: Podomrežja v omrežju

Našel sem tudi vmesnik GUI za dodajanje in brisanje uporabnikov v strežnik VPN, zato tudi vse izgleda veliko bolj pregledno. Na požarnem zidu sem moral vključiti še port 51820/udp, ki bo spuščal promet VPN, in port 51820/tcp, ki se bo uporabljal za dostop do vmesnika GUI preko internetnega brskalnika.

mate@mate:~ \$ sudo ufw allow 51820/udp 51820/tcp

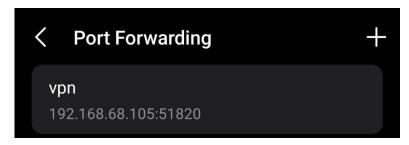
Slika 27: Dostop omrežja WireGuard VPN prek požarnega zida

Preden preverimo, ali deluje, moramo še pri glavnem in svojem modemu narediti »port forwarding«. V brskalnik zato pri glavnem modemu vpišemo 192.168.1.1 in se premaknemo pod odstavek »preusmerjanje protokolnih vrat«.

Slika 28: Preusmerjanje priključkov v glavnem modemu

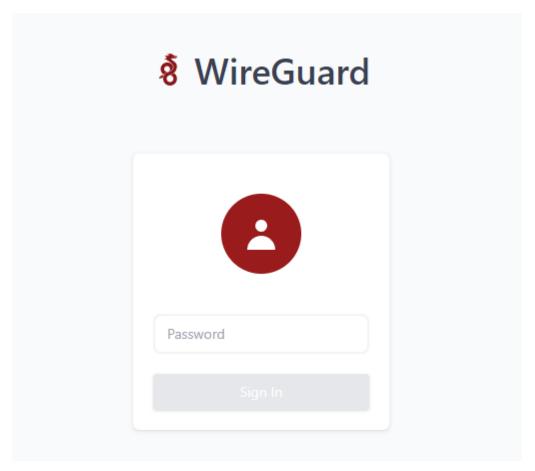
V kolikor prihaja promet udp skozi port 51820, ga posreduje naprej na moj modem, ki je priključen na fizični port 4. Nato isto naročim še svojemu modemu.

Slika 29: Preusmerjanje priključkov v drugem modemu

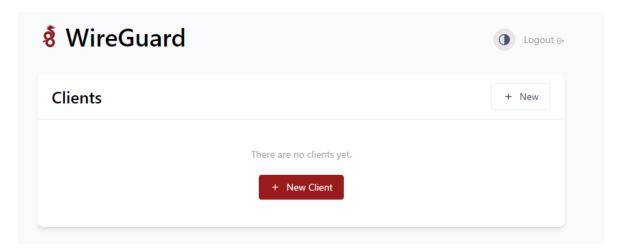
V kolikor prihaja promet udp skozi port 51820, ga posreduje naprej na napravo, ki ima naslov IP 192.168.68.105.

Za dostopanje do spletne strani WireGuard je treba v spletni brskalnik vpisati »ip_naslov:51281«, torej 192.168.68.105:21281. Najprej nas preusmeri na stran »login«.

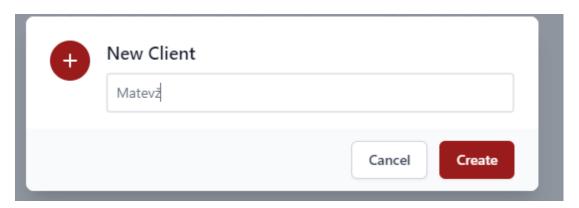
Slika 30: Prva stran WireGuard VPN

Ko vpišem geslo, me nato spusti na to stran.

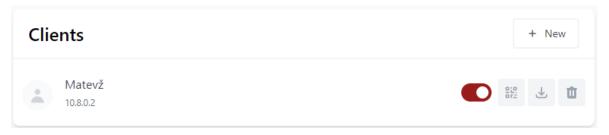

Slika 31: Stran WireGuard VPN za dodajanje uporabnikov

To je zdaj veliko bolj pregledno in tudi za uporabo bolj enostavno. Za dodajanje uporabnikov samo pritisnemo gumb »New client« in vpišemo, kako bomo imenovali uporabnika. Vse ostalo naredi WireGuard sam.

Slika 32: Dodajanje uporabnika WireGuard VPN

Slika 33: Pregled uporabnikov WireGuard VPN

Poleg imena je tudi nekaj dodatnih informacij in gumbov, ki kažejo, kakšen naslov IP bo imel uporabnik, gumb za vklop in izklop uporabnika, gumb za odstranitev uporabnika, gumb za prenos konfiguracije ter gumb, kjer pokaže kodo QR za enostavno povezavo.

Slika 34: Koda QR na spletni strani Wireguard VPN

S tem je povezava zelo enostavna. Na telefon naložim aplikacijo WireGuard, ki je na voljo v trgovini Google in Apple. Takoj ko odprem aplikacijo, se prikaže gumb za dodajanje strežnika in možnost skeniranja kode QR.

Slika 36: Dodajanje uporabnika v aplikaciji Wireguard VPN

Slika 37: Imenovanje tunela

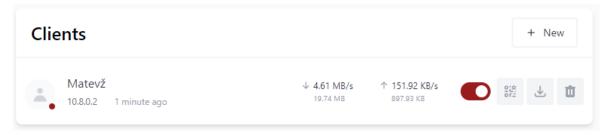

Slika 35: Dodajanje uporabnika prek kode QR v aplikaciji

Slika 38: Pregled povezave

Ko poimenujem strežnik in se povežem, čisto spodaj piše »leatest handshake«, kar je znak, da lahko obiščem brskalnik Google in da zadeva deluje v aplikaciji. To je tudi znak, da moj telefon in strežnik komunicirata. Na spletni strani strežnika tudi kaže, da je uporabnik povezan, poleg tega kaže tudi hitrost prenosa in nalaganja.

Slika 39: Delovanje uporabnika

7.3.1 PODOMREŽJA

Podomrežje je metoda, ki se uporablja pri načrtovanju omrežja za izboljšanje zmogljivosti, zmanjšanje zastojev, izboljšanje varnosti, upravljanje rasti in olajšanje administracije. Tukaj je kratek pregled njegovih glavnih prednosti:

- Izboljšanje delovanja omrežja: povezovanje v podomrežja zmanjša število oddajnih paketov, ki jih prejme vsaka naprava, kar vodi k boljši splošni zmogljivosti omrežja z nadzorom pretoka prometa.
- Zmanjšanje prezasedenosti omrežja: podomrežje z ohranjanjem prometa znotraj lastnega podomrežja zmanjša prezasedenost. Brez podomrežij vse naprave prejmejo nepotreben promet, kar upočasni omrežje.
- Povečanje varnosti omrežja: podomrežje omogoča bolj obvladljiv nadzor prometa, kar olajša prepoznavanje in obravnavanje morebitnih groženj, hkrati pa omejuje dostop do določenih delov omrežja.
- Nadzor rasti omrežja: podomrežje pomaga načrtovati prihodnjo rast z določitvijo prave velikosti za vsako podomrežje na podlagi pričakovanega števila naprav, kar zagotavlja učinkovito uporabo naslovov IP.
- Enostavno upravljanje: povezovanje v podomrežja poenostavlja upravljanje omrežja, tako da skrbnikom omogoča učinkovito spremljanje in odpravljanje težav z napravami v manjših segmentih omrežja.

(povz. po. https://www.networkcomputing.com/ip-subnetting/5-subnetting-benefits)

7.4 TUNEL

Če bi v omrežje gledali s programom Wireshark, bi pokazalo, da naprava pošilja podatke na naslov IP strani, na katero je povezan. Res je, da že moderni protokoli, kot je HTTPS, vse podatke kriptirajo.

	No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length Info	
	3	498 670.433951	192.168.68.110	178.79.227.76	HTTP	234 HEAD /pr/492350f6-3a01-4f97-b9c0-c7c6ddf67d60/Office/Data/v32_16.0.17628.20144.cab HTTP/1.1	
	3	500 670.445559	178.79.227.76	192.168.68.110	HTTP	659 HTTP/1.1 200 OK	
	3	509 670.937188	192.168.68.110	192.168.68.1	HTTP	251 GET /rootDesc.xml HTTP/1.1	
	3	512 670.963343	192.168.68.1	192.168.68.110	HTTP/X	1288 HTTP/1.1 200 OK	
	3	531 675.173410	192.168.68.110	178.79.227.76	HTTP	234 HEAD /pr/492350f6-3a01-4f97-b9c0-c7c6ddf67d60/Office/Data/v32_16.0.17628.20144.cab HTTP/1.1	
		533 675.193653	178.79.227.76	192.168.68.110	HTTP	659 HTTP/1.1 200 OK	
	→ 3	538 675.251933	192.168.68.110	178.79.227.76	HTTP	276 HEAD /pr/492350f6-3a01-4f97-b9c0-c7c6ddf67d60/Office/Data/v32_16.0.17628.20144.cab HTTP/1.1	
	⊹ 3	540 675.263858	178.79.227.76	192.168.68.110	HTTP	659 HTTP/1.1 200 OK	
		541 675.301435	192.168.68.110	178.79.227.76	HTTP	345 GET /pr/492350f6-3a01-4f97-b9c0-c7c6ddf67d60/Office/Data/v32_16.0.17628.20144.cab HTTP/1.1	
		543 675.330883	178.79.227.76	192.168.68.110	HTTP	701 HTTP/1.1 206 Partial Content	
	3	544 675.364708	192.168.68.110	178.79.227.76	HTTP	276 HEAD /pr/492350f6-3a01-4f97-b9c0-c7c6ddf67d60/Office/Data/v32_16.0.17628.20144.cab HTTP/1.1	
	3	546 675.385836	178.79.227.76	192.168.68.110	HTTP	659 HTTP/1.1 200 OK	
	3	547 675.409903	192.168.68.110	178.79.227.76	HTTP	327 GET /pr/492350f6-3a01-4f97-b9c0-c7c6ddf67d60/Office/Data/v32_16.0.17628.20144.cab HTTP/1.1	
	3	555 675.424868	178.79.227.76	192.168.68.110	HTTP	1234 HTTP/1.1 200 OK	
	5	639 1896.405806	192.168.68.110	193.77.14.153	HTTP	165 GET /connecttest.txt HTTP/1.1	
	5	641 1896.412519	193.77.14.153	192.168.68.110	HTTP	241 HTTP/1.1 200 OK (text/plain)	
	5	651 1896.725600	192.168.68.110	193.77.14.153	HTTP	165 GET /connecttest.txt HTTP/1.1	
	5	653 1896.733383	193.77.14.153	192.168.68.110	HTTP	241 HTTP/1.1 200 OK (text/plain)	
	5	883 3362.659932	192.168.68.110	193.77.14.153	HTTP	165 GET /connecttest.txt HTTP/1.1	
	5	886 3362.673503	193.77.14.153	192.168.68.110	HTTP	241 HTTP/1.1 200 OK (text/plain)	
	6	151 3369.261879	192.168.68.110	2.23.27.37	HTTP	267 GET /en-GB/livetile/preinstall?region=SI&appid=C98EA5B0842DBB9405BBF071E1DA76512D21FE36&FORM=T	
	6	155 3369.281573	2.23.27.37	192.168.68.110	HTTP/X	245 HTTP/1.1 200 OK	
ì	> Frame 3538: 276 bytes on wire (2208 bits), 276 bytes captured (2208 bits) on inte 0000 5c e9 31 04 2a 98 40 a3 cc 13 65 50 08 00 45 00 \\1.*\text{0} \\\text{1}\text{*\text{0}} \\\text{c}\text{-\text{P}\cdot \text{E}}\text{.}						
	Temme 3336. 276 bytes on ware (2200 bits), bytes capital (2200 bits) on line 3356. 276 bytes capital (2200 bit						
> Internet Protocol Version 4, Src: 192.168.68.110, Dst: 178.79.227.76					0020 e3 4c dd f1 00 50 00 6f 25 b4 d5 41 11 ac 50 18 ·L···P·o %··A··P·		
Transmission Control Protocol Spc Port, 56817 Det Port, 80 Seq. 1 Ack, 1 Leg 0030 02 01 ee b6 00 00 48 45 41 44 20 2f 70 72 2f 34							
		pertext Transfer		30027, 332 1012. 00,	Jeq. 1,	0040 39 32 33 35 30 66 36 2d 33 61 30 31 2d 34 66 39 9235016- 3a01-419	
	Пу	per cene il diister	1100001			0050 37 2d 62 39 63 30 2d 63 37 63 36 64 64 66 36 37 7-b9c0-c 7c6ddf67	

Slika 40: Tunel VPN

Ko je vzpostavljena povezava s strežnikom VPN, poskrbimo, da gredo vse povezave do istega naslova IP. Vse poteka preko protokola UDP, saj je hitrejši kot protokol TCP.

```
71 59162 → 443 Len=29
 3618 681.563105
                                192.168.68.110
                                                                 142.250.180.170
                               142.250.180.170
142.250.180.170
                                                                                                                 67 443 → 59162 Len=25
120 443 → 59162 Len=78
   3619 681.582300
                                                                  192.168.68.110
                                                                                                  UDP
  3677 688.446257
                                                                 192.168.68.110
                                                                                                  UDP
  3678 688, 452145
                                192,168,68,110
                                                                 142.250.180.170
                                                                                                  UDP
                                                                                                                   75 59162 → 443 Len=33
                                                                 142.250.180.170
                                                                                                                    71 59162 → 443 Len=29
                                                                                                                   67 443 → 59162 Len=25
  3680 688.676782
                               142.250.180.170
                                                                 192.168.68.110
                                                                                                  UDP
Frame 3618: 71 bytes on wire (568 bits), 71 bytes captured (568 bits) on interfac

Ethernet II, Src: IntelCor_13:65:50 (40:a3:cc:13:65:50), Dst: TPLink_04:2a:98 (56

Internet Protocol Version 4, Src: 192.168:68.110, Dst: 142.250.180.170

User Datagram Protocol. Src Port: 50162, Dst Port: 443

User Datagram Protocol. Src Port: 50162, Dst Port: 443

Odd 06 57 25 44 86 22 9c
                                                                                                                                                                                                                            \·1·*·@· ··eP··E·

·91*@·· E··Dn··

····% b·U·?·0

····tM= `e·%··,
Ethernet II, Src: IntelCor_13:65:50 (40:a3:cc:13:65:50), Dst: TPLink_04:2a:98 (5c
Internet Protocol Version 4, Src: 192.168.68.110, Dst: 142.250.180.170
User Datagram Protocol, Src Port: 59162, Dst Port: 443
                                                                                                                                  0040 9e 11 7f 99 69 cb b3
Data (29 bytes)
```

Slika 41: Kriptacija tunela VPN

7.4.1 WIRESHARK

Wireshark je najpomembnejši analizator omrežnih protokolov na svetu. Omogoča nam, da vidimo, kaj se dogaja v našem omrežju na mikroskopski ravni. To je de facto (in pogosto de jure) standard v mnogih panogah in izobraževalnih ustanovah (https://www.wireshark.org/about.html).

8 ZAŠČITA DDOS

Orodje za zaščito pred napadi DDOS optimizira omrežni promet tako, da blokira nelegitimne podatkovne pakete in tako poveča pasovno širino za uporabnike. To tudi poveča pretok zakonitih sočasnih dostopov. Idealno bi bilo, če bi naložil na Raspberry Pi zaščito IDS/IPS, kot je suricata, ampak tega moj Raspberry Pi žal ne premore, zato sem naredil svoj program proti napadom DDoS. Zaščita mora biti nameščena, saj bosta naslov IP strežnika VPN in posledično naslov IP mojega omrežja vidna na zunanjih omrežjih.

8.1 VRSTE NAPADOV DDOS

Volumetrični napadi DDoS so namenjeni preobremenitvi strežnika, omrežja ali baze podatkov s prekomernim prometom. Ti napadi lahko motijo normalno delovanje spletnih mest in spletnih virov, tako da zasičijo njihovo pasovno širino in izčrpajo njihove zmogljivosti.

- Vrste volumetričnih napadov DDoS: napadi UDP Flood Attacks ti napadi poplavijo strežnik s pošiljanjem številnih paketov UDP, ki jih mora strežnik obdelati in pri tem izčrpati svoje vire. CharGEN Flood izkorišča prednosti protokola CharGEN tako, da preobremeni strežnike z zahtevami, ki ustvarjajo nepotreben promet. ICMP Flood preplavi tarčo z zahtevami za odmev (ping), ki porabljajo pasovno širino in procesorsko moč.
- Različice poplavnih napadov: UDP Fragmentation Flood uporablja fragmentirane pakete, da zmede ciljni strežnik. Napadi z razširitvijo – napadalci pošiljajo zahteve večjim strežnikom s ponarejenim naslovom IP, kar ima za posledico ogromno odzivov tarči.
- Napadi protokol DDoS: napadalci izkoriščajo posebne protokole za porabo strežniških virov, kot so SYN Floods in ACK Floods, ki manipulirajo s postopkom povezave TCP.

- Napadi Session in Slowloris: ti napadi ohranjajo odprte povezave s
 pošiljanjem nepopolnih zahtev, pri čemer porabljajo strežniške vire brez
 znatne uporabe pasovne širine.
- Podedovani napadi: napadi Ping of Death in Smurf se opirajo na manipuliranje z omejitvami protokola, kar povzroča zrušitve ali prevelike odzive na oddajanje pingov.

Volumetrični napadi DDoS so resna grožnja spletnim storitvam, saj uporabljajo različne tehnike za izkoriščanje sistemskih ranljivosti in preobremenitev virov. Razumevanje teh napadov pomaga pri pripravi boljše obrambe in varovanju omrežne infrastrukture. (povz. po. https://www.esecurityplanet.com/networks/types-of-ddos-attacks/).

8.2 PROGRAM DDOS

Program bom naredil v programskem jeziku Python s pomočjo knjižnice Scapy. Scapy je zmogljiv interaktivni program in knjižnica za manipulacijo paketov, ki temelji na Pythonu. Sposoben je ponarediti ali dekodirati pakete širokega števila protokolov, jih poslati po žici, jih zajeti, shraniti ali prebrati z uporabo datotek pcap, ujemati zahteve in odgovore in še veliko več. Zasnovan je tako, da omogoča hitro izdelavo prototipov paketov z uporabo privzetih vrednosti, ki delujejo. Cilj programa bo, da bo spremljal tako promet tcp kot udp, štel bo, v koliko paketov pride iz vsakega naslova IP v nekem časovnem času. Programa ni bilo težko narediti, ker ima Scapy dobro dokumentacijo in ker je pred mano že veliko ljudi delalo podobne projekte. Objavljali so jih na spletnih straneh, kot sta Stack Overflow in GitHub.

```
GNU mano 7.2
from scapy.all import *

packet_counts = {}

MAX_PACKETS_PER_SECOND = 200
WHITELIST = ["192.168.68.105", "192.168.68.106"]

def analyze_packet(packet):
    global packet_counts

    if IP in packet:
        src_ip = packet[IP].src
        if src_ip in WHITELIST:
            #print(f"Whitelisted IP address {src_ip}. Packet allowed.")
            #print(packet.summary())
            return

    packet_counts[src_ip] = packet_counts.get(src_ip, 0) + 1

        if packet_counts[src_ip] > MAX_PACKETS_PER_SECOND:
            print(f"Suspected DDoS attack from {src_ip}. Dropping packet.")

            return

print(packet.summary())

def main():
            sniff(prn=analyze_packet, store=0)

if __name__ == "__main__":
            main()[]
```

Slika 42: Koda programa DDoS

Razlaga kode:

- packet_counts: ta »dictionary« se uporablja za shranjevanje števila paketov na izvorni naslov IP.
- Max_packets_per_second: ta spremenljivka določa največje število paketov v 1 sekundi.
- Whitelist: to je seznam z naslovi IP, ki jih ne želimo pregledovati.
- Funkcija (analyze packet) se pokliče za vsak paket, ki ga zajame Scapy.
- Najprej preveri ali paket vsebuje IP. Če ne, preskoči.
- Izvleče izvorni naslov IP iz paketa (src ip).
- Preveri, ali je naslov IP na seznamu whitelist. Če je, paketa ne obravnavamo.
- Če naslova IP ni na whitelisti, se število paketov za ta IP naslov začne šteti.
- Če število paketov preseže maksimalno število paketov na sekundo (max_packets_per_second), natisne sporočilo, ki nakazuje domnevni napad DOS in odvrže paket.
- Na koncu napiše povzetek paketa.
- Funkcija main (def main()) sproži pregledovanje paketov z uporabo Scapy.
- Posreduje funkcijo analyze_packet kot parameter prn (povratni klic), tako da vsak zajeti paket obdela funkcija analyze_packet.

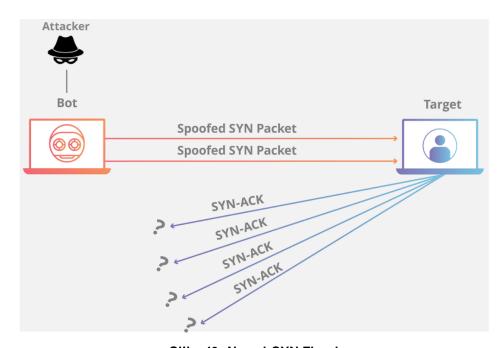
• Parameter store=0 zagotavlja, da zajeti paketi niso shranjeni v pomnilniku, da se prepreči prepolnitev pomnilnika.

8.3 TEST PROGRAMA

Za testiranje programa bom uporabil program Metasploit, projekt računalniške varnosti, ki zagotavlja informacije o varnostnih ranljivostih in pomaga pri testiranju prodora in razvoju podpisa IDS. Je v lasti bostonskega varnostnega podjetja Rapid7 s sedežem v Massachusettsu. V programu bom sprožil TCP SYN FLOOD. Poplava SYN je napad DDoS, ki porabi vsa razpoložljiva strežniška sredstva z večkratnim pošiljanjem paketov začetne zahteve za povezavo (SYN), zaradi česar se ciljni strežniški stroj počasi ali sploh ne odziva na zakonit promet.

- 1. Najprej odjemalec pošlje strežniku paket SYN, da vzpostavi povezavo.
- 2. Strežnik se nato na ta začetni paket odzove s paketom SYN/ACK, da potrdi komunikacijo.
- 3. Nazadnje odjemalec vrne paket ACK, da potrdi prejem paketa s strežnika. Po zaključku tega zaporedja pošiljanja in prejemanja paketov je povezava TCP odprta in lahko pošilja in prejema podatke.

(povz. po: https://www.cloudflare.com/learning/ddos/syn-flood-ddos-attack/)

Slika 43: Napad SYN Flood

(https://www.cloudflare.com/img/learning/ddos/syn-flood-ddos-attack/syn-flood-attack-ddos-attack-diagram-2.png/)

Na drugem računalniku, kjer imam naložen Linux Parrot OS, kjer je program že naložen, ga enostavno odprem v konzoli z ukazom »msfconsole«.

Slika 44: Aplikacija Metasploit

Znotraj konzole Metasploit izberem napad SYN FLOOD z ukazom »use auxiliary/dos/tcp/synflood « in nastavim RHOST 192.168.68.105 ter nato exploit, da se napad začne izvajati.

```
[msf|(Jobs:0 Agents:0) >> use:auxil(ary/dos/tcp/synflood) |
[msf|(Jobs:0 Agents:0) auxiliary(dos/tcp/synflood) >> set NMOST 192.160.60.105
NMOST => 192.160.60.105
[msf|(Jobs:0 Agents:0) auxiliary(dos/tcp/synflood) >> exploit
[*] Running module ogainst 192.160.60.105
[*] SYN flooding 192.160.60.105:00.
[*] Stopping running against current target.
[*] Control-C again to force quit all targets.
[*] Auxiliary module execution completed
```

Slika 45: Delovanje napada DDoS

Ko program DDoS deluje normalno, izpisuje, kakšni paketi prihajajo in iz kje prihajajo.

Slika 46: Normalno delovanje programa za preprečevanje napada DDoS

Ko iz nekega naslova IP prihaja več paketov, kot je dovoljeno v dani sekundi, ga označi kot napad DDoS in začne njegove pakete metati stran.

```
Suspected DDOS attack from 209.254.59.14. Dropping packet.
Suspected DDOS attack from 209.254.59.14
```

Slika 47: Delovanje programa DDoS pod napadom DDoS

8.4 IZ SKRIPTE V PROGRAM

Sedaj moram skripto dejansko narediti v programu, ki se bo cel čas izvajal v ozadju. Postopek za to je precej enostaven, najprej bom iz skripte naredil program, ki se bo izvajal, ga dodal v sistem Linux pod storitve in ga nato vključil.

```
mate@mate:~/Desktop/dos_protect $ ls
dos_protection.py
mate@mate:~/Desktop/dos_protect $ sudo chmod +x /home/mate/Desktop/dos_protect/dos_protection.py
mate@mate:~/Desktop/dos_protect $ ls
dos_protection.py
mate@mate:~/Desktop/dos_protect $ sudo nano /etc/systemd/system/dos_protection.service
mate@mate:~/Desktop/dos_protect $ sudo nano /etc/systemd/system/dos_protection.service
mate@mate:~/Desktop/dos_protect $ sudo systemctl deamon-reload
Unknown command verb deamon-reload.
mate@mate:~/Desktop/dos_protect $ sudo systemctl daemon-reload
mate@mate:~/Desktop/dos_protect $ sudo systemctl start dos_protection
mate@mate:~/Desktop/dos_protect $ sudo systemctl enable dos_protection
```

Slika 48: Iz skripte v program

```
GNU nano 7.2 /etc/systemd/system/dos_protection.service
[Unit]
Description=DDOS program
After=network.target

[Service]
ExecStart=/usr/bin/python3 /home/mate/Desktop/dos_protect/dos_protection.py
Restart=on-failure
User=mate
Group=nogroup

[Install]
WantedBy=multi-user.target
```

Slika 49: Datoteka .service

V mapo system, ki se nahaja na /etc/sysemd, to je mapa za uporabnikove storitve, moram dodati novo storitev. To naredim v tekstovni datoteki .service. V datoteki definiram opis storitve in kdaj se izvaja v mojem primeru, ko je vzpostavljena internetna povezava. Določiti moram, kateremu uporabniku je to namenjeno. Da preverim, ali ta program dejansko deluje, v konzolo napišem systemctl status dos_protection. Napisati mora, da je program ACTIVE in ENABLED.

Slika 50: Pregled delovanja v ozadju

9 ZAKLJUČEK

V diplomski nalogi sem predstavil, kako bi ustvaril svoje varno omrežje, na katere probleme, nevšečnosti lahko pri tem naletim in kako lahko te probleme rešim.

Pri delu sem si zastavil tri hipoteze, prva hipoteza je narediti svoj program DDoS. Mislim, da sem v nalogi dobro pokazal, kako bi se tega lotil. Na internetu je na voljo ogromno že narejenih knjižnic, s katerimi si je mogoče pomagati, poleg tega obstajajo forumi, kjer so ta problem posamezniki že reševali, nekateri pa so tudi pripravljeni pomagati pri reševanju tega problema. Kar se v nalogi ne pokaže, je, da potrebujemo vsaj osnovno znanje programiranja, delovanja omrežja in osnovno znanje v programskem jeziku, v katerem bi ta program naredili.

Druga hipoteza je bila implementacija popolnoma neprebojnega sistema za zaščito omrežja na Raspberry Pi, ki bo zagotovila absolutno varnost pred vsemi vrstami kibernetskih napadov. Ta hipoteza bi bila verjetno preveč absolutna in nedosegljiva, saj je v kibernetskem svetu težko zagotoviti absolutno varnost. Varnostne rešitve so tako lahko izpostavljene ranljivosti in napredni napadalci lahko najdejo načine, kako prebiti tudi najboljše varnostne mehanizme. Zato bi bila ta hipoteza verjetno preveč idealistična in nedosegljiva v praksi. Vse, kar lahko naredimo, je, da imamo vedno posodobljene programe, operacijske sisteme, posodobljene na najnovejše različice, in da posodabljamo gesla.

Tretja hipoteza je bila, da učinkovita uporaba filtriranja DNS lahko zmanjša število nezaželenih poizvedb in poveča varnost omrežja. Dobro sem pokazal, kako je lahko to učinkovito narejeno in tudi kakšne razlike so brez filtriranja in s filtriranjem. Za vsako stran, ki jo kliknemo na spletnem brskalniku, je za njo naslov IP in za vsako poizvedbo se povpraša strežnik DNS za cilj. Če že strežniku povemo, kateri naslovi IP niso varni, se tako lahko izognemo obisku te strani.

Zaključek:

V sklopu te naloge sem uspešno raziskal in implementiral različne varnostne ukrepe za ustvarjanje varnega domačega omrežja z uporabo platforme Raspberry Pi in kontejnerjev Docker. Z vzpostavitvijo Pi-hole za filtriranje oglasov, lastne rešitve za preprečevanje napadov DDoS in implementacijo VPN sem ustvaril celovito rešitev za varno in zanesljivo omrežje. Pregledal sem pomen filtriranja DNS, ki lahko zmanjša nezaželene poizvedbe in poveča varnost omrežja. Poleg tega sem se lotil tudi zaščite pred napadi DDoS, kar je ključnega pomena za ohranjanje stabilnosti omrežja v primeru napadov. Z uporabo kontejnerjev Docker sem omogočil učinkovito izvajanje in ločevanje funkcij ter zagotovil enostavno upravljanje aplikacij v omrežju. S tem sem ustvaril varno okolje, ki omogoča varno povezovanje v omrežje tudi izven doma. V prihodnosti bi lahko nadgradil varnostne ukrepe z implementacijo naprednejših orodij za analizo prometa, rednim testiranjem varnostnih rešitev in uvedbo večplastne varnostne strategije. S tem bi še dodatno okrepil varnost omrežja in se bolje zaščitil pred morebitnimi kibernetskimi grožnjami. Ustvaril sem varno in zanesljivo domače omrežje, ki omogoča varno uporabo tudi v profesionalnem okolju. Varnost omrežja je ključnega pomena v digitalnem svetu, zato je nenehno izboljševanje in prilagajanje varnostnih ukrepov ključnega pomena za ohranjanje integritete in zaupanja v omrežje.

10 VIRI IN LITERATURA

- An introduction to uncomplicated firewall (UFW) [online]. 2015. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.linux.com/training-tutorials/introduction-uncomplicated-firewall-ufw/ [Citirano 30. maj. 2024; 19.00].
- 2. Cene energentov [online]. 2024. Dostopno na spletnem naslovu:<https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/5/30/> [Citirano 29.maj. 2024; 12.00].
- 3. Complete guide to the types of DdoS Attacks [online]. 2022. Dostopno na spletnem naslovu:https://www.esecurityplanet.com/networks/types-of-ddos-attacks/ [Citirano 29.maj. 2024; 12.00].
- 4. Dangers of public Wi-fi [online]. 2023. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.aura.com/learn/dangers-of-public-wi-fi> [Citirano 22. maj. 2024; 18.45].
- Docker [online]. 2024. Dostopno na spletnem naslovu:
 https://docs.docker.com/get-started/overview/> [Citirano 28. maj. 2024; 21.30].
- 6. *Pi-hole* [online]. 2024. Dostopno na spletnem naslovu: https://en.wikipedia.org/wiki/Pi-hole> [Citirano 4. maj. 2024; 19.45].
- 7. *Protocol* [online]. 2024. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.wireguard.com/protocol/> [Citirano 29. maj. 2024; 18.01].
- 8. Raspberry-pi [online]. 2024. Dostopno na spletnem naslovu: https://opensource.com/resources/raspberry-pi> [Citirano 15. maj. 2024; 22.00].
- 9. Safe public Wi-Fi with a VPN [online]. 2023. Dostopno na spletnem naslovu:<https://nordvpn.com/blog/securing-public-wi-fi/> [Citirano 29.maj. 2024; 13.00].
- 10. Subneting benefits [online]. 2017. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.networkcomputing.com/ip-subnetting/5-subnetting-benefits> [Citirano 29.maj. 2024; 13.09].

- 11. Syn flood ddos attack [online]. 2024. Dostopno na spletnem naslovu:<https://www.cloudflare.com/learning/ddos/syn-flood-ddos-attack/ [Citirano 29. maj. 2024; 21.10].
- 12. Wireguard [online]. 2024. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.wireguard.com/> [Citirano 28. maj. 2024; 21.00].
- 13. Wireshark [online]. 2024. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.wireshark.org/about.html [Citirano 28. maj. 2024; 11.02].
- 14. What is cybersecurity? [online]. 2024. Dostopno na spletnem naslovu:<https://www.kaspersky.com/resource-center/definitions/what-is-cyber-security/ [Citirano 29.maj. 2024; 16.00].
- 15. What is DNS? [online]. 2024. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.cloudflare.com/learning/dns/what-is-dns/> [Citirano 20. maj. 2024; 18.00].
- 16. What is ssh [online]. 2024. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.cloudflare.com/learning/access-management/what-is-ssh/> [Citirano 7. maj. 2024; 20.05].